

A

1. *ČIERNA RUŽA*
M. Varga/J. Masaryk
2. *PRED VÝKLADOM S HRAČKAMI*
P. Hammel/B. Filan
3. *MOŽNO*
M. Varga/J. Masaryk
4. *BIELA HOLUBICA*
P. Hammel/J. Masaryk
5. *JESENNÉ LITÁNIE*
P. Hammel/K. Peteraj
6. *PO PÍSMENKU*
P. Hammel/M. Válek
7. *KEĎ ODCHÁDZA KAPELA*
M. Varga/B. Voroňák

B

1. *SEN*
F. Griglák/A. Fillo/K. Peteraj
2. *KOČE PLNÉ RUŽÍ*
F. Griglák/K. Peteraj
3. *KRÁĽ SLNEČNÝCH HODÍN*
P. Hammel/B. Filan
4. *POVIEM TI, POZRI*
P. Hammel/K. Peteraj
5. *PRINCEZNÁ ZLATOVĽÁSKA*
F. Griglák/K. Peteraj
6. *HERMÍNA*
F. Griglák/K. Peteraj
7. *STRÖMY*
F. Griglák/P. Hammel/B. Filan

C

1. *USMEJ SA, KEĎ ODCHÁDZAM*
P. Hammel/B. Filan
2. *VIETOR NEMÁ KAM ÍŠŤ*
P. Hammel/J. Farkaš/B. Filan
3. *BUDEME SI VYMÝSLAŤ*
P. Hammel/B. Filan
4. *KONIEC ROZPRÁVKY*
P. Hammel/B. Filan
5. *NEPOVIEM TI DO VIDENIA*
P. Hammel/B. Filan
6. *KOMU SA NELÚBI, TEN NECH SI ZATRÚBI*
P. Hammel/K. Peteraj
7. *PIESEŇ Z CUKRÁRNE*
P. Hammel/K. Peteraj

D

1. *HRAČ*
P. Hammel/K. Peteraj
2. *PRAJ MI ŠŤASTNÚ PÚŤ*
P. Hammel/K. Peteraj
3. *V KAŽDOM POČASÍ*
P. Hammel/B. Filan
4. *BLÁZNOVE BYTY*
P. Hammel/K. Peteraj
5. *ZIMUŠKA*
P. Hammel/B. Filan
6. *UČITEĽKA TANCA*
P. Hammel/B. Filan
7. *MLADOSŤ*
P. Hammel/B. Filan

Keď v roku 1964 po prvýkrát verejne vystúpila skupina Prúdy, istotne jej vedúci, vtedy 15-ročný Pavol Hammel netušil, že o 18 rokov neskôr sa dočká edičného činu, akého sa dožívajú len najvýznamnejšie osobnosti populárnej hudby: vyjde mu spomienkový dvojalbum z jeho prvého veľkého tvorivého obdobia. Tento edičný čin vydavateľstva OPUS však nie je ani náhodný, ani neopodstatnený – Pavol Hammel sa za necelé dvadsaťročie svojej verejnej činnosti zaradil medzi najvýraznejšie a najpodnetnejšie osobnosti slovenskej modernej populárnej hudby. Len o málokom môžeme povedať, že svojou autorskou a interpretačnou prácou ovplyvnil hudobné myslenie a cítenie celej generácie, že sformoval nový estetický ideál dnešnej populárnej pesničky, že posunul vývoj v tejto oblasti o zreteľný kus dopredu i kvalitatívne nahor a že svojím organizačným inštinktom a nadhľadom objavil pre slovenskú populárnu hudbu veľa výborných hudobníkov. Pavlovi Hammelovi a jeho najbližším spolupracovníkom /Mariánovi Vargovi, Kamilovi Peterajovi, Borisovi Filanovi a Františkovi Griglákovi/ však toto uznanie právom patrí, čoho dôkazom je aj dvojalbum, ktorý práve držíte v rukách.

Hammel tu v dramaturgickej skratke prezentuje a zhrňuje 9-ročné obdobie svojho umeleckého pôsobenia: obdobie, v ktorom vyrástol z úprimného, zaskočeného, no pritom odhodlaného začiatočníka na vyzretú, vyhranenú a originálnu osobnosť. Už prvé pesničky neodškriepiteľne svedčia o zjavnom talente jeho Prúdiv – predstavujú jednoznačnú a jednoznačne pôsobiacu dobovú generačnú výpoveď dvadsiatnikov, ktorá svojou priamočiarosťou, dôslednosťou, pôvodnosťou a nekompromisnosťou nemala v tom čase na Slovensku obdobu. Dnes vynievajú až zarážajúco niektoré neobyčajne silné hudobné i textové nápady týchto piesní /Jesenné litánie, Po písničku/, ich vynachádzavosť /Keď odchádza kapela/, emotívna naliehavosť /Čierna ruža/ a bezradná neumelosť /Možno/. Po rokoch nostalgicky nachádzame v týchto kúskoch fascinujúcu „invenčnú naivitu“, ktorá je sama osebe hodnotou nenahraditeľnou. Práve ona robí všetky badateľné hudobné, textové, interpretačné i zvukové neobratnosti sympatickými a – nebojme sa to slovo použiť – príťažlivými.

Ďalšie vývojové obdobie Pavla Hammela /ktoré tu reprezentuje B strana/ by sme mohli nazvať „profesionalizáciou tvorby“ a kryštalizáciou jeho základných poetických a štýlovo-výrazových polôh. Spoznávame ho ako otvoreného súčasníka, ktorý nám odhaľuje svoj osobný pocitový svet /Kráľ slnečných hodín/, ako zasneného „rozprávkového“ trubadúra /Princezná Zlatovláska/, ako človeka so zmyslom pre iróniu a humor /Hermína, Koče plné ruží/, i ako múdreho citlivého pozorovateľa /Stromy/. Hammel tu už rukolapne naznačuje štýlovú osobitosť a výrazovú vyhranenosť svojich piesní.

V poradí tretia strana dvojalbumu je predovšetkým ukázkou toho, ako Hammel doťahuje naznačené princípy svojej autorsko-interpretáčnej tvorby do konečných podôb. Tematický, výrazový, zvukový i štýlový záber jeho piesní je značne široký, no pritom hodnotovo vyrovnaný a jednotný. Zreteľný posun badáme predovšetkým v interpretačnom zdokonalení Prúdiv i samotného Hammela, ktoré je zvlášť výrazné najmä v pesničkách z rozprávkovej LP platne Šľahačková princezná /Komu sa neľúbi, ten nech si zatrubí, Pieseň z cukrárne/, keď celé Prúdy dosiahli špičkové interpretačné majstrovstvo. Hammel tu zároveň demonštruje svoj cit pre napísanie vkusnej „hlavnoprúdovej“ pesničky s bezpečne zaberajúcim refrénovým nápadom /Nepoviem ti do videnia/.

Záverečná strana sampleru už ukazuje Hammela v podobe, keď definitívne „našiel seba“ a v akej ho dnes pozná každý, kto sa o slovenskú modernú populárnu hudbu aspoň trochu zaujíma. Základ tejto strany tvoria piesne z lyricky koncipovanej LP platne Hráč, na ktorej si Hammel ako zrelý mladý umelec začína uvedomovať, čo dovtedy urobil a ako v tom chce pokračovať. Sú to už vyspelé pesničkové dielka, ktoré na dlhý čas vytvárajú typový ideál pre jednu celú vývojovú líniu slovenskej modernej populárnej hudby i pre Hammela samotného. A my pevne veríme, že aj vy nám po doznení zľudovelého evergreenu Učiteľka tanca a teenagerskej hymny Mladosť dáte za pravdu: Pavol Hammel vytvoril so svojimi spolupracovníkmi piliere, o ktoré sa môže celá slovenská populárna hudba kedykoľvek oprieť.

Skladby sú prevzaté:

Supraphon: C 6,7

Patton: B 1,2,3,5,6; C 1,3,5

Čsl. rozhlas: A 3,6

Spieva: Pavol Hammel

Hrá skapina PRÚDY v obsadení v rokoch 1966 – 1975

hudební nástroje: V. Malý, A. Karac, E. Plai, P. Komru

basová gitara: F. Frenš, A. Fillo, J. Belák, L. Lučenič

gitara: P. Saller, F. Griglák, J. Farkaš, V. Poljčeký

kytarové nástroje: M. Varga, F. Griglák, J. Lasko

Často som takto stál pred výkladom s hračkami
 hľadel som na bubny medzi plyšovými mačkami
 Bol zo mňa chlapec
 s modrými očami
 S láskou k mamičke
 k otcovi
 k celému svetu

Chlapec po všetkom túži
 a všetko môže mať
 bubon
 mačku
 celý svet

Znova som dlho stál pred výkladom s hračkami
 hľadel som na bubny medzi plyšovými mačkami
 Bol zo mňa chlapec
 s modrými očami
 Bez lásky k mamičke
 k otcovi
 k celému svetu
 Modré oči mi zostali
 ale stratil som
 bubon
 mačku
 celý svet
 bubon
 mačku, celý svet

MOŽNO

Možno bude mať rada básne
 vpisuje si ich do bloka
 bude nám spolu pri nich krásne
 obloha bude hlboká

Možno bude mať modré oči
 modré oči bude mať
 zvezieme sa na kolotoči
 na kolotoči do neba

V srdci bude mať aspoň kúsok
 pochopenia aj pre iných
 a v duši žiaden žiaden úskok
 len čistý pohľad nevinných

JESENNE LITÁNIE

Peklo brány otvára si
 Jeseň má už dlhé vlasy
 Vlasy popola

Peklo brány otvára si
 Jeseň má už dlhé vlasy
 Zima vrávorá

Život je len chvíľa v čase
 Na jej konci stojí kat
 V srdci sa ti smútok trasie
 Nevidíš mu do karát

Peklo brány otvára si
 Jeseň má už dlhé vlasy
 Vlasy pokoja

Peklo brány otvára si
 Jeseň má už dlhé vlasy
 Zima vrávorá

Každé ráno kričíš výskam
 Som tu sám, som tu sám
 V tvári neba zabelie sa
 Sneh čo zvoní
 ako chrám

KOČE PLNÉ RUŽÍ

Tie koče nášho smiechu
 idú hlasno do mesta
 Nebo má zlatú strechu
 Jar kreslí ruže na cestách

Tie koče raných ruží
ťahá slepých koní pár
Nad hlavou holub krúži
Slnko je malá
detská tvár

Každý sa v našom smiechu strati
Dobrácky úsmev pieseň má
Každý sa do objatia vráti
Pozbieram láske písmaená

Tie koče nášho smiechu
na stene má jeden pán
Jeleňa bozk a riekú
Všetko, čo ti možno dám

KRÁL SLNEČNÝCH HODÍN

Predávam čas a letný deň
všetko stojí, koľko dáte?
Odkúpim tmú zo štyroch stien
o chvíľu sa už usmievate

Rád plávam na bielej lodi
lietam si v lietadle z kvetov
Spávam tam, kde sa mi hodí
a do tmy píšem cigaretou

Pošlem vám piesne po vtákoch
tie budú plné mojich slov
Pošlem vám piesne v oblakoch
s tvármi vašich priateľov

HERMÍNA

Hermína
cítim
že dnes ti praskne
balón čo máš
Hermína, cítim horkosť tej básne
Nos čierny plášť
Hermína
Z komína hoci
zamávajú v noci nám
Pre tenké nohy a pehy rád ťa mám

Hermína
viem to
že ľúbiš leto
žltý môj páv
Hermína, viem to, ty smútiš preto
že ja ťa mám
Hermína
končí sa príbeh
Každý z nás ostal sám
Nech z tejto básne zasvieti „rád ťa mááám“

Hermína
tango
pri každej láske tak rád si hrám
Hermína tango a leviu masku
možno si dám
Hermína
končí sa príbeh
Každý z nás ostal sám
Nech z tejto básne zasvieti „rád ťa mááám“

STROMY

Stromy, to sú z dreva básne
o tom, ako treba žiť
mať hrsť lások, jednu pravú
pripravený spadnúť ako list
vedieť odchádzať a vedieť prísť

Stromy, to sú z dreva básne
o tom, ako treba žiť
prechádzať sa nočným mestom
s dobrým priateľom sa smiať
môcť spať, kým sa nezobudíš

Stromy, to sú z dreva básne
o tom, ako treba žiť

VIETOR NEMÁ KAM ÍŠŤ

Vietor v meste lampy zhasína
a rozkolíše zvon
Stromom šepká veci záhadné
ktoré pozná iba on

Kto vie odkiaľ vôbec prichádza
– má zaprášený plášť
Svojou piesňou plnou zvláštnych slov
rád privoláva dážď

Vietor je tulák čo nemá kam ísť
Odkaz ti napíšem na suchý list
Nemá kam ísť ...
Nemá kam ísť ...

Zmení sa na vánok, keď príde k nám
Záhradám rozpráva, že je len sám
Je stále sám ...
Je stále sám ...

Vietor je tulák čo nemá kam ísť

BUDEME SI VYMÝŠLAŤ

Podťe, budeme si príbehy vymýšľať
– ty budeš dievčatko snov
ja starší pán čo kráča s ňou
na uchu s čerešňou
bohatý a smiešny pán

Postavíme skvelú armádu z bodliakov
pevnosť je zbúraný múr
delá chcem mať zo starých rúr
s dreveným bodákom
na čele šachový kráľ

Budeme si spolu vymýšľať
budeme si spolu vymýšľať
Chceš farebný dážď
či z motýľov plášť?
Budeme si spolu vymýšľať
budeme si spolu vymýšľať
Celkom nový kvet
perníkový svet

Odletíme z rána na modrom balóne
z dúhy si postavím dom
nikdy sa k vám už nevrátim
chudobným anjelom
za krídla rád zaplatím

KONIEC ROZPRÁVKY

Črievičky zlaté už nikto nenosí
dievča chudobné princ o ruku neprosí
Máš detskú tvár a nie si už mladý
– vymreli princezné, pusté sú hrady

Zatvorte knihy s rozprávkami
končí sa doba starých mám
Musíte skúsiť kráčať sami
musíš to skúsiť celkom sám

Poklady stratené, nechce sa prestrieť stôl
kráľ syna nemá, trpaslík vyrástol
Všetko raz končí, s rozprávkou sa lúč
vo vrecku nosíš od trinástej izby kľúč

Zatvorte knihy s rozprávkami
končí sa doba starých mám
Musíte skúsiť kráčať sami
musíš to skúsiť celkom sám

NEPOVIEM TI DO VIDENIA

Nepoviem ti do videnia
nepoviem ti do videnia
Do videnia nie, radšej nie

Rozhodaný zvon ti zradí
prečo blúdím v stromoradí
Do videnia nie, radšej nie

Spomienky rozpredávam
viem, je ich len pár
Berte, dnes lacno dávam
viem, je ich len pár

Dnes skúsím nájsť dosť síl
Aj útek má mať štýl
Spomienky rozpredávam
viem, je ich len pár

Rozhodaný zvon ti zradí
prečo blúdím v stromoradí
Prečo nechcem prísť viac k vám

Rozpustené vlasy vody
rieka plače kade chodí
S ňou spoločnú cestu mám

Nechám ti tucet ruží
chcem už ísť, chcem ísť
Tak končia správni muži
keď chcú ísť, chcú ísť

Dnes skúsím nájsť dosť síl
Aj útek má mať štýl
Nepoviem ti do videnia
Do videnia nie, radšej nie

PIESEŇ Z CUKRÁRNE

Zastali už kolesá
čarovného kočiara
Ulicou zas pôjdem sám
Kriedou na plot načmáram
Dva maličké obláčky
Biele ako sol'
Princeznú zo šľahačky
A náš detský dvor

Sadnem si do cukrárne
Šľahačku si objednáam
Z rozprávky čo nestarne
Vo vrecku ju stále mám

Princeznú zo šľahačky
Bielu ako sol'
Dva maličké obláčky
A náš detský dvor

HRÁČ

Polnoc a ja v autobuse
Kam ma vezie? Nevieam sám
Tak dnes slávim dvadsaťosem
Prvýkrát sa obzerám

Za tým čo sa ako pedál
krútilo a práve dnes
zostalo. A viac sa nedá
lacno chodiť do nebies

Bol som učeň u motýľov
Deň mi plynul ako let
Rád som striedal lásku s inou
lásku s inou
Gombičkou mi býval svet

Zahral som si krásne dvojhry
Nedohral som žiadny set
Nedával som srdce do hry
Nekráčal som nikdy späť

Vedieť prehrať
keď to treba
Vedieť prehrať na nulu
Učím sa dnes
okrem teba
na groteskách vlastných mák

Polnoc a ja v autobuse
Kam ma vezie? Netuším
Tak dnes slávim dvadsaťosem
Plačem plačem za ničím

BLÁZNOVE BYTY

Chcel som bývať na chodníku
Na chodníku do poľa
Prežiť s tebou lásku tichú
Ty však si tam nebola

Chcel som bývať v strunách huslí
Život by bol ako slák
Kam tie chvíle, kam len ušli
Zoškrabal sa aj ten lak

Chcel som bývať niekde v hore
Pánubohu za chrbtom
Vidieť letné rána skoré
Ale padol aj ten dom

Chcel som bývať vo vagóne
Ktorý nikam nechodí
Ty si myslíš podnes o mne
že ma lákal vždy len dym

Teraz bývam riadne v byte
Ale v duchu stále som
V poli v husliach
v lesnom skryte
V skvelých bytoch pre bláznov

V skvelých bytoch pre bláznov

ZIMUŠKA

Ísť ránom
Ísť bielou pláňou, čo konca nemá
Zima nemá ty vieš
Kde môžem Zimušku nájsť

Mráz páli
Tie stromy v diali nič nepovedia
Iste vedía kam ísť
Kde môžem Zimušku nájsť
Má troch bratov snehuliakov
Spávať chodí do oblakov
Na vločke k nám ticho letí
Má vždy úsmev šťastných detí

Zimuška je zimná hviezda
Tá, ktorej sa nikdy nevzdám
Zimný motýľ – viem, že príde
Zimnej lásky tajný prídel
Zimnej lásky tajný prídel

UČITEĽKA TANCA

Otcov oblek, biele manžety
vreckové som dostal od tety
Učiteľka tanca je môj sen
pred ňou pod nohami strácam zem

Má ľahký krok a má stíhly driek
smutné oči farby fialiek
Opája ma vôňou Chanel '5
len pre nás dvoch hudba musí znieť

Učiteľka tanca ma naučí
ako dámy držať v náruči
Nám postačí len málo slov
keď sa v rytme tanga vznášam s ňou

Lokálom už tango tiché znie
tango to je lásky vyznanie
Klavirista hrá dnes iba nám
zrazu cítim, že sa červenám

Učiteľka tanca je môj sen ...

Zodpovedný redaktor: Milan Vasička
Noty ©: Julius Kineček
Cover ©: Alan Lesyk
Opus, n.p., Dunajská 18, Bratislava - CSSR
Exported by Slovart, Bratislava
Printed by Grafobal, n.p., Skalica
Made in Czechoslovakia
© 1982 OPUS

OPUS

Stereo 9113 1328 - 29

Kčs 88,-

Skladby sú prevzaté:
Supraphon: C 6,7
Panton: B 1,2,3,5,6,7; C 1,3,5
Čsl. rozhlas: A 3,6

Spieva: Pavol Hammel

Hrá skupina PRÚDY v obsadení v rokoch 1966 - 1975
bicie nástroje: V. Malý, A. Kurug, L. Plai, P. Kozma
basová gitara: F. Frešo, A. Fillo, I. Belák, L. Lučenic
gitara: P. Saller, F. Griglák, J. Farkaš, V. Pobjecký
klávesové nástroje: M. Varga, F. Griglák, J. Lauko
violončelo: P. Baran